ASIANTUNTIJALAUSUNTO
Salla Autio
Ylitarkastaja
Verohallinto
25.4.2025

Talousvaliokunta
tav@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto hallituksen esitykseen eduskunnalle laeiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 30 §:n muuttamisesta

Kirjallisena lausuntona eduskunnan talousvaliokunnassa käsiteltävänä olevasta hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmästä annetun lain, verotusmenettelystä annetun lain ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 30 §:n muuttamisesta (HE 25/2025 vp) esitän Verohallinnon puolesta kunnioittaen seuraavaa.

Verohallinto kannattaa ehdotettua muutosta ja ehdotetut muutokset ovat toimeenpantavissa Verohallinnossa. Tilitapahtumatiedot varmentavat verovelvollisen rahavirtoja ja sitä kautta taloudellista asemaa, johon verotus perustuu. Verohallinto käsittelee tilitapahtumatietoja selvittääkseen ja varmistaakseen sen, että verovelvollinen on hoitanut verotusta koskevat velvoitteensa. Verohallinto saa tällä hetkellä pankki- ja maksutilien tietoja verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 19 §:n mukaisen sivullisen erityisen tiedonantovelvollisuuden nojalla. Ehdotetussa pankki- ja maksutilien valvontajärjestelmään rakennettavassa uudessa sähköisessä ja keskitetyssä saldo- ja tilitapahtumajärjestelmässä on Verohallinnon näkökulmasta kyse teknisestä ratkaisusta, jonka välityksellä pankki- ja maksutilien tietoja saataisiin. Ehdotetussa lainsäädännössä ei siten laajenneta Verohallinnon tiedonsaantioikeuksia nykyisestä, vaan kyse on sääntelyn täsmentämisestä. Keskitetyn sähköisen saldo- ja tilitapahtumajärjestelmän mahdollistaessa teknisesti nopean ja tehokkaan kyselymahdollisuuden on järjestelmän käyttö rajattu välttämättömyyttä koskevalla edellytyksellä. Tämä toteutettaisiin lisäämällä verotusmenettelystä annettuun lakiin uusi entistä tarkkarajaisempi säännös Verohallinnon tiedonsaannista.

Verohallinto saisi uudesta järjestelmästä pankki- ja maksutilitiedot samassa yhtenäisessä muodossa ja samassa aikaikkunassa, mikä lisäisi verovalvonnan tehokkuutta. Tällä hetkellä tilitapahtumaraportit ovat tiedostomuodoltaan, rakenteeltaan ja tietosisällöltään hyvin erilaisia keskenään, minkä vuoksi tilitapahtumaraportteja joudutaan konvertoimaan ja muuntamaan rakenteeltaan yhdenmukaiseen muotoon. Järjestelmän käyttöönotto poistaisi tiliotteiden automaattisen ja manuaalisen konvertoinnin tarpeen, mikä synnyttäisi resurssisäästöjä arviolta 2,5 henkilötyövuotta. Lisäksi työaikaa säästyisi Verotusyksikössä järjestelmän käyttöönoton seurauksena arviolta 4,5 henkilötyövuotta. Lisäksi tiedon laadun ja oikeellisuuden odotetaan paranevan. Toisaalta järjestelmän käyttöönotto ja ylläpito tulee vaatimaan lisäresursseja arviolta 3 henkilötyövuotta (2 henkilötyövuotta käyttöönottoon ja 1 henkilötyövuosi ylläpitoon).

Keskitetyllä sähköisellä saldo- ja tilitapahtumajärjestelmällä olisi Verohallinnon toimintaa tehostava vaikutus kokonaisuutena. Ehdotettu sääntely ei kuitenkaan muuta nykytilaa, jossa jokaisen tietopyynnön tarpeellisuus arvioidaan ja harkitaan Verohallinnossa aina tapauskohtaisesti virkavastuulla. Nykytilan mukaisesti järjestelmän kautta tehdyt saldo- ja tilitapahtumatiedustelut liittyisivät aina nimettyihin yk-

sittäisiin toimenpiteisiin ja kaikki käsittely olisi todettavissa jälkikäteen. Tilitapahtumatietojen tarve arvioitaisiin ensin yksittäisen tapauksen tosiseikkojen perusteella, mutta sen lisäksi tietojen tulee olla verovalvonnan näkökulmasta välttämättömiä. Uusi entistä tarkkarajaisempi ja täsmällisempi säännös yhdistettynä yhdenmukaiseen tekniseen käsittelyyn parantaisi tietosuojaa nykytilaan verrattuna.

Verohallinnolla ei ole hallituksen esityksestä muuta lausuttavaa.